

СА СЛАУНЫМ 40-ГОДЗЕМ ВЯЛІКАЙ ПЕРАМОГІ!

ПРАЛЕТАРЫ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ
І ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЕТА

№ 15 (610)

Серада, 8 мая 1985 года

Газета заснавана ў верасні
1969 года. Выходзіць
раз у тыдзень

Цена 2 коп.

ДАРАГІЯ ТАВАРЫШЫ!

Урачыста і радасна савецкая людзі, усё працяўшыя чалавекства адзначаюць гісторычную дату — 40-годдзе з дня разгрому фашыстыкі Германіі.

Вялікая Айчынная вайна 1941—1945 гг. з'явілася самым суровым выпрабаваннем для першай у свеце Краіны Саветаў. Натхнёны ленінскім ідэямі, пад кірауніцтвам Камуністычнай партыі шматлакальніцтва савецкі народ у цесным агульстві сваіх сіл прадамантраваў бяспрыкладную стойкасць, мужнасць і геральсць у баражбе супраць пітлерскіх захопнікаў. Савецкі Савод вытрымаў найбольшыя цікір мінулай вайны і ўнёс рашаючы ўклад у Перамогу над фашызмам і яго саюзікамі, вызваліў Еўропу ад карычневай чумы і выратаваў сусветную цывілізацыю.

У саракавіне раз мы адзначаем святага Вялікай Перамогі пад мірным небам. На зняволенай савецкай зямлі даўно зарубцоваліся яе глыбокія раны. З руін і папялішча паўсталі новыя горады і вёскі. Яны сталі яшчэ больш прыгожымі і добраўпаратаванымі. З году ў год расце дабраўбы савецкіх людзей. Аднак ніколі, на яе адзін дзень мы не павінны забываць аб мінулай вайне. Перамога ў ёй далася савецкаму народу вельмі дарагой цэнавой. За сёснині сцяты і пачаслівы дзень аддаць сваё ўзыдзе многія мільёны лепшых сыноў і дачок

нашай Радзімы. Светлая памяць аб загінуўшых барацьбітах за свабоду і незалежнасць любімай Айчыны павінна заўсёды жыць у сэрцах уздечных нашчадкаў. Наш пачасны абавязак — ва ўсіх сваіх спраўах быць дастойнымі іх геральчнага подзвігу.

Сёння ў нашым універсітэце 53 ветэраны Вялікай Айчыннай вайны. Яны змагаліся суправадчы ворага на суши, моры, у паветры, абаронілі Москву і Сталінград, удзельнічалі ў важнейшых баявых аперациях па вызваленні ад фашысту роднай зямлі і краін Заходняй Еўропы, у штурме фашысткага лагава — рэжыстага. За прагубленыя мужнасць і геральсць яны ўдастоены высокіх урадавых узнагарод. Цікір ветэраны праводзяць вялікую венсін-патрыйскую работу сирод студэнцкай моладзі. Яна ўдзяляюць быўным франтавікам, партызанам, падпольшчыкам за сёснині шчаслівае жыццё, за магчымасць вучыцца, працаўцаць над сонечнымі мірнымі небамі.

Горача вінштвеем Вас, дарагі таварыши, з усесараднымі славамі Вялікай Перамогі! Жадаєм Вам новых поспехаў у імя далейшага росквіту любімай Айчыны, умацавання і захавання міру на ўсёй планеце!

РЭКТАРАТ, ПАРТКОМ, ПРАФКОМ,
КАМІТЭТ ЛКСМБ, ПРАФКОМ
СТУДЭНТАЎ, КАМІТЭТ ДТСАФ.

Людмила ТАТЬЯНИЧЕВА

УЧАСТНИК ПОСЛЕДНЕЙ ВОЙНЫ

В этот праздничный
пoldень весны

Мне далекий
Представился год:

Вот последний участник
войны

В полный рост перед
миром встает,

Скорбной памяти

Вечный огонь

В его взгляде упорном

горит.

Вскинет вони сухую

ладонь

И с потомками заговорит:

— Век за веком,

За ратью рать

Гибли нашей отчизны

сыны,

Чтобы мог я вам

Твердо сказать:

— Я участник

ПОСЛЕДНЕЙ войны!

З высокай узнагародай!

За высокія дасягненні вялікая група спартсменаў, трэнераў, работнікоў фізічнай культуры і спорту Указам Прэзідэнта Бяртоўнага Савета СССР узнагароджана ордэнамі і медалямі СССР.

Ордэн «Знак Пашаны» удастоены першакурсных факультэтаў фізывіхавання заслужаны майстар спорту СССР Віктар ПУСЕУ, які зараз праходзіць службу ў радах Савецкай Арміі.

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта горача вінштвеюць юдомага спартсмена з высокай урадавай узнагародай і жадаюць яму новых спартыўных поспехаў.

ПРАЎДА АБ ВАЙНЕ

Кафедра навуковага камінізму і партыйнае бюро факультэта фізывіхавання правілі вучэбна-тэарэтычную канферэнцыю на 4-м курсе па тэме: «Вялікая Перамога і міфы буржуазных фальсіфікатараў». Са змістамі будучымі дакладамі выступілі: Е. Дзімчук — «Уклад КПСС у перамогу над германскім фашызмам», С. Лозінка — «Сусветна-гістарычнае значэнне перамогі СССР у другой сусветнай вайне», А. Цімашэнка — «Вялікая Айчынная вайна і яе буржуазныя фальсіфікатараў», І. Скрыніцава — «Галоўныя рашаючыя фронт», Г. Грэкаў — «Вызваленчанская місія Савецкай Арміі ў Еўропе», Г. Мішук —

«Перавагі савецкай ваенны наўкі», Ю. Акімю — «Вынікі другой сусветнай вайны ў баражбе супраць сучаснага мілітарызму і рэваншызму», А. Талалаеў — «Урокі другой сусветнай вайны і актуальных праблем сучаснасці».

Кожны з дакладчыкаў паказаў глыбокую дасведчанасць, у асвялялемай ім праблеме. Былы спырок выкыштыны даныя сучаснай гістарычнай наўкі, матэрыялы Пленумаў ЦК КПСС і з'ездоў партыі.

Праведная канферэнцыя стала падагодульняючай да выучаемага сплекурса «Актуальная пытанні баражбы супраць буржуазнай ідэалогіі і рэвізіянізму».

М. ЯКАВІУ,
студэнтка 4-га курса
факультэта фізывіхавання.

ПРЕМІІ-МАЛАДЫМ ВУЧОНЫМ

Ва ўніверсітэце прайшоў агляд-конкурс на лепшую апубліканую ў 1984 годзе работу маладых вучоных, якія прысьвяцілі 40-годдзу Вялікай Перамогі.

Журы конкурсу пад старшынствам прэзідтара ГДУ на наўковай работе прафесара М. В. Навукоўца прысудзіла першую прэмію старшаму наўковаму супрацоўніку кафедры ма-

тэматычных праблем кіравання В. Каракінічу за цыкл работ аб арганізацыі вылічальнай матэматыкі і праграміравання за артыкул, апублікаваны ў часопісе «Тэлэплюстра» (у саўтартстве) і асістэнту кафедры агульнай фізікі

І. В. Семчанку за цыкл работ аб распрацоўкі і ўзмацненні электрамагнітных хваль у асадродзізах са спіральнай структурай.

Чатырох маладым вучоным прысудзіны трэцяя прэмія, некаторыя аўтары ўзнагароджаны граматамі.

У. БОБРЫК,

старшыня Савета маладых

вучоных ГДУ.

ВОИН-ПЕРАМОЖЦА.

Фота М. Амельчанкі.

НЯЗГАСНАЯ СЛАВА

Пазаўчора ў актавай зале адбыўся урачысты вечар, прысвечаны славістаму 40-годдзю Вялікай Перамогі.

З дакладамі аб перамозе савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 гг. выступілі сакратар парткома М. І. Стараўйтая.

На вечары быў зачытаны загад на ўніверсітэту, у якім

рэктар, акаадемік АН БССР Б. В. Бокуць павіннаваць ка

лектыкі ГДУ і ўсіх удзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны

са знамінальным юбілеем.

Ва ўрачыстай абстаноўцы ветэранам вайны былі ўручаны юбілейныя медалі «Сорак гадоў Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 гг.» і памятныя падарункі, а актыўнікамі вайны — ганаровыя граматы і

заслужаныя юбілеем.

Урачысты вечар закончыўся святочным канцэртам мастац

ской самадзейнасці.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат фізічнага факультэта,

кафедра агульнай фізікі горачы віншуюць асістэнта СЕМЧАНКУ Ігра Валенцінавіча з віцэ-доктором зацвярдженіем яго ВАКам у вучоной ступені кандыдата фізіка-матэматычных наўук.

СЯГОНЯ Ў МІРЫ ШЧАСЛІВА ЖЫВЁМ! 1985

Сергей ОРЛОВ

выніку гэтага дачалі стварацца невялікія (пераважна 3—5 чалавек) падпольныя партаргандызы. Яны ўзіклі на аснове асабістага знаймства і рекамендацый. Групы ўзначальвалі сакратары. Праз іх ажыццілілася сувязь з гаркомамі партыі.

Пад уздзенінем Мінскага партыінага падполля і пры яго актумай дачамове ішло становленне і развіццё падполья ў навакольных населеных пунктах і мяжуючых з Мінскім раёнам. Яно аказала вялікі ўплыў на ўзнікненне і развіццё пад-

ВАЙНА НАРОДНАЯ

полля ў нашым Уздзенскім раёне. Тут таксама быў утворан партыіні камітэт, які ўзначаліў вопытны камуніст Сціпан Паўлавіч Шыбко.

Першачарговай задачай парткома стала арганізацыя дапамогі параненым байкам Чырвонай Арміі, устанаўленне сувязі з якімі-то і камандзірамі, якіх засталіся на акушэрвай тэрыторыі, збор зброі і боепрыпасаў, стварэнне партыінага атрада, правядзенне агітацыйнай работы сярод насельніцтва.

Пад заданню парткома падпольщчыкі арганізавалі шпіталь у памяшкані школы вёскі Данілавічы. У ім знаходзілася 72 ляжка параненыя байцы і камандзіры Чырвонай Арміі. Для іх выздравлення прымалі ўсе неабходныя меры.

У першыя дні вайны больш 150 параненых камандзіраў, падліткіў і байкоў наступіла таксама ў Уздзенскую раённую бальніцу. Урачы гут не аказаўся. Лячылі і даплядзілі параненых акушэркі Т. Г. Зайцаў (Андрэеўская), Э. А. Раецкая, санітарка М. І. Кухарчык і інш. Каці г. п. Узда быў захоплены гітлероўцамі, персанал бальніцы скінуў зборю, боепрыпасы і амбуліціраваны савецкіх воянў і для маскіроўкі пас्तыркі ўсіх камандзіраў і падліткіў, а на дзвірах падалі вывеслі надписы «Тыф». Параненых па меры выздравлення ўходзілі ў лес.

У ТВАРДЫЦЬ партызанская атрада на першых парах не ўдалася. Пры замаху на начальніка дзяржынскай паліцыі, які зачасці ў вёску Данілавічы, быў арыштаваны член парткома П. Х. Шыбко. Ен загінуў ад рук фашыстаў. У кастрычніку гітлероўцы скінулі камуністу В. С. Наўцікага і Н. С. Шамко. Ад іх фашысты хадзелі даведацца аб месцы знаходжання партызанскіх заміянак. Іх спробы аказаўся дарэмнымі. Каракі на зверску закатавалі патрыёткі.

Мы — інтэрнацыяналісты

ПОПЛЕЧ СА СЛАВАЦКІМ СЯБРАМІ

Напяредадні вялікага сяята — 40-гаддзя Перамогі над нацистамі захопнікамі — мы часта ўспамінаем герояў, загінуўшых у жорсткіх боях Вялікай Айчыннай вайны. Іх імёны николі не забудуцца! І на заўсёды сталі сімваламі вернасці Радзіме, свайму народу, свайму інтэрнацыянальному абазвязку. Многія з тых, хто дараў нам шчасце мірнай стваральнай працы, памерлі ад варенных раб ужо ў мірныя дні, і толькі вяяномія з ветэранаў змогуць прынесьці ўсім каваніні такой вялікай даты. Тады мы, хто не бачыў венчанага ліхадзея, з вялікай уздзягнасцю і павагай адносімся да ге-рою, якія жывуць сярод нас, вусуўшися ў іх, пераймаюць іх багатыя жыццёвыя і прадаўнія віты.

Адзін з уздзельнікаў гэтай свяшчэнай бітвы жыве і працуе ў нашым калектыве. Гэта загадчык кафедры беларускай мовы гісторыка-філалагічнага факультета Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта, заслужаны дзеяч науки БССР, доктар філалагічных наукаў профессар Уладзімір Васільевіч Анічэнка. У лёсе гэтага чалавека, як у фокусе, сканцэнтраваны і цяжкі перыяд акупаціі, і жудасная навоіла канцэнтратычных лагераў, і геральчнае барацьба інтэрнацыянальных партызанскіх атрадаў, і слаліны паходаў Савецкай Арміі, якія вызвалі народы Еўропы ад фашыстскай навалы.

Калі пачалася вайна, 17-гадовому Валодзю Айчэнку даручылі адказную справу — эвакуацію коней з Марлебушчыны ў Курскую вобласць. Гэта

Усе гэтага падае некалькі затрымалі аўтаднінне асобных груп у аднайменнай партызанскаі атрад.

Праз некаторы час член парткома Л. Г. Бальшову ўдалось наладзіць сувязь з мінскім падпольшчыкам Д. А. Каараткевічам, з якім да вайны разам працавалі ў сістэме прамацілю. З 1937 года Д. А. Каараткевіч быў сакратаром Заслаўлскага раёна партыі, з'яўляўся членам ЦК КП(б)Б. А некалькі пазней Л. Г. Бальшоў сустрэўся ў Мінску на Старожоўскіх могілках з сакратаром Мінскага падпольнага партыінага камітэта І. П. Казіміром і членам камітэта К. Д. Грыгор'евым. Такім чынам была наладжана сувязь паміж партыінага падполья Мінска і Узды. У далейшым яна магічна і развівалася. Па заданню Мінскага падполья ўздзенскія партысты начали перабазіраваць бізнес і земельныя падары, дзе рыхталася зброенае паўстанне.

У Лютым 1942 года пасля атрыманай ад Л. Г. Бальшовіча інформацыі Мінскі падпольны партыіні камітэт прыняў рашэнне аб аўтаднінні існуючых невялікіх партызанскіх груп у Уздзенскім і Дзяржынскім раёнах і, дадзучыўшы да іх частку падпольшчыку Мінска, стварыў партызанская атрад. Яго камандзірам стаў капітан Чырвонай Арміі М. М. Нікіцын. Для атрада было сабрана шмат зброі і боепрыпасаў. Вядомы мінскі падпольшчык прафесар Я. У. Клумай («Самары») забеспечваў атрад медыкаментамі, марлей, бітамі. Падпольшчыкі-медработнікі г. п. Узда вывезлі з гарнізону астэблішмент зубаўрачынага кабінета, медыкаменты, перавязачны матэрыял. Створаны партызанская шпіталь па сваій забяспечанасці не ўступаў паліўному ваенаму.

Месцам дыслакацыі партызанскага атрада стаў Дубгі востраў, якія яго быў лес і болота. Да чэрвеня 1942 года ў атрадзе налічвалася 120 чалавек.

На сінапі 14 чэрвеня 1942 года Дубгі востраў з усіх бакуў акуружылі фашысты. Пачаўся вадомы ў гісторыі Аляксандраўскі бой. 21 раз пілітэраўцы кідаўші ў атаку на партызан. Як сведчыць даны партархів Института гісторыі партыі, пры ЦК КПБ, фашысты страцілі ў гэтым быў 775 чалавек, 100 імянечных ваяк было паранена. А сярод партызан загінула ўсяго толькі 9 чалавек. Раз'юшаныя караблі спалілі 22 дамы вёскі Аляксандраўка і расстралялі 120 жыхароў.

Хутка партызанская атрада вырас у брыгаду. Яна вяла жорсткія бітвы з акуантамі. У канцы кастрычніка 1942 года брыгада выйшла ў савецкі тык. Да гэтага часу яна праўляла ўже шмат баявых апераций. Найбліжы удалым сярод іх быў ў раёне Івяненка-Найлібокскай пушчы, калі Ушач, на чыгуцьні.

Народныя місціцы з кожным днём набіраліся баёвага віду і наносілі па ворагу адчувальны ѹдары, базілісна помнілі фашыстамі за гора і здзекі, якія вынілі яны на беларускай зямлі.

В. БОКУЦЬ, рэктор Універсітэта, уздельнік падольнага і партызанскага руху ў гады Вялікай Айчыннай вайны.

Эті здымкі бы зроблены ў Гомельскім аўтобікі КПВ 10 гаду таму назад. Пасол ЧССР у Савецкім Саюзе Уладзімір Васільевіч Анічэнку памятны медаль «Да 30-годдзя славацкага народнага паўстання».

Гэты здымак бы зроблены ў роскініце П. А. Гайдукенічы. Уладзімір Васільевіч ўзначальвае лексікаграфічны сектац, які пленіў народу — на складанні 4-х томнага «Слоўніка гідроніміў Гомельшчыны». Уладзімір Васільевіч аўтографы ўзнікальныя, праводзіцца работа па зборынню і сістэматyzации фактычнага матэрыялу для «Слоўніка гідроніміў Гомельшчыны». Уладзімір Васільевіч аўтографы ўзнікальныя, праводзіцца работа па зборынню і сістэматyzации фактычнага матэрыялу для «Слоўніка гідроніміў Гомельшчыны». Уладзімір Васільевіч аўтографы ўзнікальныя, праводзіцца работа па зборынню і сістэматyzации фактычнага матэрыялу для «Слоўніка гідроніміў Гомельшчыны». Уладзімір Васільевіч аўтографы ўзнікальныя, праводзіцца работа па зборынню і сістэматyzации фактычнага матэрыялу для «Слоўніка гідроніміў Гомельшчыны».

Сёня, напярэдадні сяята Перамогі, Уладзімір Васільевіч Анічэнка знаходзіцца ў роскініце творчых сіл. Мы прывыкли бачыць акуратна апранутага на лаўкавіце з на дэзвінім, не вяленым абліччым, прыўплікі да яго безадказнай надзеінасці.

Сёня, напярэдадні сяята Перамогі, Уладзімір Васільевіч Анічэнка знаходзіцца ў роскініце творчых сіл. Мы прывыкли бачыць акуратна апранутага на лаўкавіце з на дэзвінім, не вяленым абліччым, прыўплікі да яго безадказнай надзеінасці.

Сёня, напярэдадні сяята Перамогі, Уладзімір Васільевіч Анічэнка знаходзіцца ў роскініце творчых сіл. Мы прывыкли бачыць акуратна апранутага на лаўкавіце з на дэзвінім, не вяленым абліччым, прыўплікі да яго безадказнай надзеінасці.

Сёня, напярэдадні сяята Перамогі, Уладзімір Васільевіч Анічэнка знаходзіцца ў роскініце творчых сіл. Мы прывыкли бачыць акуратна апранутага на лаўкавіце з на дэзвінім, не вяленым абліччым, прыўплікі да яго безадказнай надзеінасці.

Сёня, напярэдадні сяята Перамогі, Уладзімір Васільевіч Анічэнка знаходзіцца ў роскініце творчых сіл. Мы прывыкли бачыць акуратна апранутага на лаўкавіце з на дэзвінім, не вяленым абліччым, прыўплікі да яго безадказнай надзеінасці.

Сёня, напярэдадні сяята Перамогі, Уладзімір Васільевіч Анічэнка знаходзіцца ў роскініце творчых сіл. Мы прывыкли бачыць акуратна апранутага на лаўкавіце з на дэзвінім, не вяленым абліччым, прыўплікі да яго безадказнай надзеінасці.

Сёня, напярэдадні сяята Перамогі, Уладзімір Васільевіч Анічэнка знаходзіцца ў роскініце творчых сіл. Мы прывыкли бачыць акуратна апранутага на лаўкавіце з на дэзвінім, не вяленым абліччым, прыўплікі да яго безадказнай надзеінасці.

Сёня, напярэдадні сяята Перамогі, Уладзімір Васільевіч Анічэнка знаходзіцца ў роскініце творчых сіл. Мы прывыкли бачыць акуратна апранутага на лаўкавіце з на дэзвінім, не вяленым абліччым, прыўплікі да яго безадказнай надзеінасці.

Сёня, напярэдадні сяята Перамогі, Уладзімір Васільевіч Анічэнка знаходзіцца ў роскініце творчых сіл. Мы прывыкли бачыць акуратна апранутага на лаўкавіце з на дэзвінім, не вяленым абліччым, прыўплікі да яго безадказнай надзеінасці.

Сёня, напярэдадні сяята Перамогі, Уладзімір Васільевіч Анічэнка знаходзіцца ў роскініце творчых сіл. Мы прывыкли бачыць акуратна апранутага на лаўкавіце з на дэзвінім, не вяленым абліччым, прыўплікі да яго безадказнай надзеінасці.

Сёня, напярэдадні сяята Перамогі, Уладзімір Васільевіч Анічэнка знаходзіцца ў роскініце творчых сіл. Мы прывыкли бачыць акуратна апранутага на лаўкавіце з на дэзвінім, не вяленым абліччым, прыўплікі да яго безадказнай надзеінасці.

УВАСОБЛЕНА Ў МАСТАЦКІМ СЛОВЕ

Чым далей альходзяць у мінугае веенны гады, тым больш величным становіцца подзаглавець савецкага народа, які выратаваў ад фашызму суспектную цылізацыю.

У захаванні і ўмацаванні памяці аб сапраўдным гералізме і мужнасці, прападуленых савецкім людзям у Вялікай Айчыннай вайне, асаблівую ролю належыць літаратуры. Аб гісторыі падзеяў таго цяжкага веенага часу напісаны шмат кніг рознага жанру, і цікавасць да іх увець час узрастве.

Шырокая і пастаянная працягаванія твораў ад вайне з'яўляецца ганаровай справай работнікаў бібліятэк.

Нядыўна ў чытальнай зале бібліятэк ГДУ адбылася наўкукова-практычная канферэнцыя бібліятек метадычнага аўяднання вышэйших і сярэдніх спецыяльных наву-

чальных установ Гомельскай вобласці на тэму: «Работа бібліятэк па пропагандзе веенна-патрыйнай літаратуры, прысвечанай 40-годдзю Перамогі савецкага народа над фашысцкай Германіяй».

Адкрылася канферэнцыю старшыня метадычнага аўяднання В. М. Касцюшанка. З дакладам, які «узымыў» цылікава агляд літаратуры веенна-патрыйнай, на канферэнцыі выступіла дацэнт кафедры рускай літаратуры А. К. Няровская. Яна расказала аб творчасці К. Сіманава, Ю. Бондарава, В. Кандрачэвіча, В. Быковіча, Ю. Друнінай, іншых савецкіх паэтав і празаікі.

Значную частку фондаў бібліятэк складае літаратура аб Вялікай Айчыннай вайне і вельмі важнымі з'яўляюцца формы і методы яе пропаганды. Гэта бібліографічны аг-

ляды, тэматычныя вечары і вечары-сустэречы, дыслупты, чытальніцкая канферэнцыя 1 г. д.

З усёй разнастайнасці літаратуры па вайне бібліятэкі выбирайцоў найбольш таленавітыя творы. Загадчыца аддзела абслугоўвання бібліятэкі ГДУ Л. К. Сальниковіч расказала аб той вялікай радзе, якую правілы супрацоўнікі бібліятэкі да 40-годдзя Перамогі па пропагандзе веенна-патрыйнай літаратуры. Гэта агляды літаратуры — «Дзеень Перамогі на бібліятеках як магі», «Свята справа памяці», «Не забывай саракавым», вечар беларускай пазэй «Моладзі пра вайну», літаратурных выставаў Твораў В. Кандрачэвіча «Суровая праўда вайны», чытальніцкая канферэнцыя па кнізе А. Карлюка «Партрэт», тэдзень творчасці А. Адамо-

віча і інш. Разам з вуснай нагляднай пропаганданды з'яўляюцца эфектунымі сродкамі папулярызацыі веенна-патрыйнай літаратуры. Гэта кніжныя выставкі і выставкі-пратэлітэры: «Аблапленыя саракавым», «У памяці пакаленій навечнай», «Да шыткы прыраўнілі піро».

З абменам вольтам выступілі загадчыцы бібліятэк Гомельскага дарожніка будаўнічага тэхнікума Л. К. Саламаха і капелісткага тэхнікума А. А. Цуранкова.

Узоровен пропаганды веенна-патрыйнай і краязнаўчай літаратуры — «Дзень Перамогі на бібліятеках як магі», «Свята справа памяці», «Не забывай саракавым», вечар беларускай пазэй «Моладзі пра вайну», літаратурных выставаў Твораў В. Кандрачэвіча «Суровая праўда вайны», чытальніцкая канферэнцыя па кнізе А. Карлюка «Партрэт», тэдзень творчасці А. Адамо-

віча і інш. Ен уяўляе сабой суккупнасць выдавецкіх і бібліографічных выданняў, бібліетэчных каталогаў і картатэк. Загадчыца даведніцка-бібліографічнай аддзела Н. А. Гурэвіч пазна-

міла ўзгоршнія пракладкі для бібліятэк ВНУ і сярэдніх спецыяльных навучальных установ, якія выдаваліся на пропаганду веенна-патрыйнай і краязнаўчай літаратуры, якія садзейнічають муністычнаму выхаванню моладзі, фарміраванню ў ёе высокіх маральна-палітычных, баявых і пісціхалагічных якасцей, неабходных для выканання свяшчэннага абавязку — абароны сацыялістычнай Радзімы.

Т. ЛЕПЧАНКА,
старшина метадычнай
бібліятэкі ГДУ.

ГЭТАГА ЗАБЫВАЦЬ НЕЛЬГА

З гонарам аглядаўшася мы на шляхах барацьбы і працоўных перамог, якія прыйшла наша краіна за чатыры дзесяцігоддзя. Шмат слáўных спрэдзеяйскіх прападоўнікаў Гомельшчыны пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі, новым поспехамі сустракаюць яны 40-годдзю Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне.

Нельга не ўспомніць сёняння таго сучаснага ды, калі гарыла беларуская зямля пад ногамі фашысцкіх акупацый. Не забудзе савецкі народ чорных дзён фашысцкай навалы, калі гітлерарэтузы рабавалі, палілі нашы грады і вёскі, забівалі савецкіх людзей.

У Дзяржаўным архіве Гомельскай вобласці захаваўшася дакументы, якія расказваюць аб акупацыйных ражымах, устаноўленых гітлерарэтузамі на тэрыторыі Гомельшчыны.

Да Вялікай Айчыннай вайны ў г. Гомелі былі разవіты металадзярэвапрацоўчая, харчовая, швейная, абудковая прамысловасць. Фашысты акупіравалі горад, устанавілі ў ім так званы «новы парадак» і неслі з сабой смерць і разбурэнне. За перыяд акупацыі гітлерарэтузы разбурылі больш 5000 лепшых будынкаў, сцерлі з твару зямлі больш 20 найпрыгажэйшых вуліц горада. Яны поўнасцю разбурылі ўсе прадпрыемствы: узарвалі цэхі

станкабудаўнічага завода імя Кірава, суднарамонтнага і аўтарамонтнага заводу, «Гомельмаша», шклоўзавода, лесакамбінат, тлушчакамбінат, мэблевую фабрыку. Пры адступленні, у лістападзе 1943 года, гітлерарэтузы спалілі будынак гомельскага вакзала, а таксама выдатны помнік рускай архітэктуры XVIII стагоддзя — Палац Паскевіча.

У Гомелі з першых жа дзён акупацыі быў створаны цэлы рад карных органаў: паліцыйныя біспекі (СД), контрапразведка — гестапа, палявая жандармерыя, грамадзянская паліцыя, канцлагеры для мірнага насельніцтва і лагеры веенна-палоніонных. Масавыя расстрэлы, катаванні, атручванні газам — вось што прынеслі жыхарам акупаціоннага Гомелі і вобласці гітлерскіх «вызваліцеляў».

Кіркавая «слава» ішла сярод насельніцтва аб нямецкіх карных атрадах, якія сціралі з твару зямлі цэльныя сёлы, расстрэльвалі і спалівалі жыхывімі жаночыні, старых, дзяцей. Так, 7 жніўня 1942 г. у в. Ровенская слабада Рэчыцкага раёна ішваваўся на аўтамашынах атрад карнікаў і адкрыў па вёсце мінамётны агонь. Вёска была разбурана поўнасцю. У лістападзе 1943 года карнікі арыштавалі дзесяткі жыхароў в. Рагінь, пасёлку Чырвонія Слабада. Троцім на фініцы быў Аляксандр Барбіцкі з філігранам факультэта.

У агульнамакамандным заліку на першое месца выйшла група ФВ-21 з факультэта фізічнага выхавання, якая набрала 141 ачко. На 37 ачко менш аказаўшася ў групы ФВ-31 гэлага ж факультэта. На троцім месцы дэве групы: М-34 матэматычнага і БВ-21 гісторыка-філалагічнага факультэтаў, якія набралі па 74 ачкі.

Усёго ў спаборніцтвах прынялі ўдзел студэнты 43 акадэмічных груп ГДУ. Некалькі раней праводзілі

скага раёна. Усё арыштаваныя, сярод якіх знаходзіліся старыя і жаночныя з дзецьмі, былі спалены зажыво.

У вобласці няма такога раёна, дзе б карнікі не ўчынілі зверстваў і злачынстваў над мірным насельніцтвам.

На Гомельшчыне гітлерарэтузы стварылі цэнтралізаваныя лагеры. У іх за калючым дротам пакутвалі мірныя жыхары. Чатыры такія лагеры смерці былі створаны ў раёне Азарычаў. Сюды пад выглядам эвакуацый было согнана больш 10 тысяч жыхароў розных раёнаў вобласці. З кароткім часам у Азарычкіх лагерах смерці занягнула звыш 10 тысяч савецкіх грамадзян.

Асабліва месца ў крывавых расправах і масавым знішчэнні мірнага насельніцтва займала гомельская турма. Па ўспамінах сведкаў, яна была так перапрунена, што недзе нават было прысесці. Зняволеных у суткі выдавалі адзін літр баланды і 200 грамаў хлеба з гречневай шалупінні. Прывезьмі перадачы катэгарычна забаранялася. Катаванні і расстрэлы быўлі ў турме паўсядзённай з'явай. «Німецкія следчы нагадвалі мяснікоў на бойні, — успамінае адна з быльш зняволеных турмы. — Памятаю, аднойчы мяне вялі на донькі 1, калі я ішла па калідору, з пакоя следовыхышчай Отта... Рукавы ў яго былі па локаць закаса-

ў бертае агульнамакаманднае месца. Найбольш пасляхова вялі ў шаблісткі майстры спорту член СК ГДУ А. Падасінчык, студэнт геаграфічнага факультэта Ю. Жураў і кандидат у майстры спорту В. Хімакоў з факультэта фізывыхавання. У камандным заліку на першынстве студэнтка таварысты распушблік.

23—26 красавіца ў Наваполацку праходзілі чэмпіянат БССР па фехтаванні. У складзе зборнага камектыўнага ДСТ «Буравеснік» выступаў Віталь Хімакоў. У камандных спаборніцтвах шаблісткаў ён заваяваў бронзовую узнагароду і набілізіўшася да выканання запаветнага нарматыву на атрыманне ганаровага звання «Майстар спорту СССР».

В. ЛІСОУСКІ,
тренер каманды, майстар спорту СССР.

ны, і абедзве ружі — у крыві...»

Штодзённа праводзіліся масавыя расстрэлы зняволеных. Эвакуйчай, праходзілі яны за горадам, куды вязні турмы прывозілі ў закрытыя машины.

Калі пад ударамі Чырвонай Арміі фашысцкія акупантныя вымушаны былі пакінуць горад, пачалося пагалоўнае знішчэнне зняволеных. Расстрэлы праводзіліся ў двары турмы і ў камерах. Але савецкія людзі не скілі галавы. З каменем чучен быў «Інтэрнацыянал», савецкая песня. У апошнія дні знаходжання фашыстаў у Гомелі былі расстрэляны ўсе зняволеные турмы, больш тыячы чалавек.

Перад тым, як пакінуць горад, гітлерарэтузы праводзілі пагалоўную насыльную эвакуацый населеніцтва. Мірныя жыхары сілай зброй зганяліся на зборныя пункты, так званыя перасыльныя лагеры, адкуль калонамі іх гналі на заход.

Цяжкі 1 глыбокія раны нанеслы фашысцкія захопнікі народнай гаспадарцы Гомельской вобласці. Агульныя страты склалі звыш 2,5 мільярда рублёў. З перыяд акупантнага вобласці па вялікіх даных фашыстаў расстрэлялі і замучылі 82504 чалавекі, 17155 чалавек быў вывезены ў Германію ў рабства.

40 гадоў прайшло з дня Вялікай Перамогі. Але не згасае памяць аб тых, хто не дажыў да сёняшняга светлага і мірнага дні.

В. ЛУГАУСКАЯ,
загадчыца Гомельскага аблдзяржархіза.

СПОРТ

ПРЫСВЕЧАНЫ ЮБІЛЕЮ

На стадыёне ўніверсітэта працэдзены фінальны спаборніцтву па лёгкаатлетычнаму кросу сярод вучебных груп, прысвечаны 40-годдзю Вялікай Перамогі. На дыстанцыі 500 м сярод дзяўчынок перамагла студэнтка факультэта фізывыхавання Наталля Раніева. Усёго 0,4 секунды ўступіла ёй Лілія Савельева з гісторыка-філалагічнага факультэта. Трэцім на фініцы быў Аляксандр Барбіцкі з філігранам факультэта.

У агульнамакамандным заліку на першое месца выйшла група ФВ-21 з факультэта фізічнага выхавання, якая набрала 141 ачко. На 37 ачко менш аказаўшася ў групах ФВ-31 гэлага ж факультэта. На троцім месцы дэве групы: М-34 матэматычнага і БВ-21 гісторыка-філалагічнага факультэтаў, якія набралі па 74 ачкі.

Усёго ў спаборніцтвах прынялі ўдзел студэнты 43 акадэмічных груп ГДУ.

Цыліндрічныя дасталіся студэнткам матэматычнага факультэта — адпаведніца Таццяне Кавалёў, Інэ Таўмінаў і Наталі Шавіч.

Дыстанцыю ў 1 км сярод мужчын кхутчэ за ўсіх перададеў Аляксандр Пташанец з гістофіла. Другата прызэрэ Аntonіo Яноўскага з факультэта фізывыхавання ён апіраў больш чым на 16 секунд. Трэцім на фініцы быў Аляксандр Барбіцкі з філігранам факультэта.

На стадыёне на спаборніцтвы па лёгкаатлетычнаму кросу сярод фізкультурнікаў змагаліся студэнты фізывыхавання, якія выступілі ў складзе зборнага камектыўнага ДСТ «Буравеснік». Студэнтка Наталля Раніева змагалася ў беге на 100 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 200 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 400 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 800 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 1500 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 3000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 5000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 10000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 15000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 20000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 25000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 30000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 35000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 40000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 45000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 50000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 55000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 60000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 65000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 70000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 75000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 80000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 85000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 90000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 95000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 100000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 105000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 110000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 115000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 120000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 125000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 130000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 135000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 140000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 145000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 150000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 155000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 160000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 165000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 170000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 175000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 180000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 185000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 190000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 195000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 200000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 205000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 210000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 215000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 220000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 225000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 230000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 235000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 240000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 245000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 250000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 255000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 260000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 265000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 270000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 275000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 280000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 285000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 290000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 295000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 300000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 305000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 310000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 315000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 320000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 325000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 330000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 335000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 340000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 345000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 350000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 355000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 360000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 365000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 370000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 375000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 380000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 385000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 390000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 395000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 400000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 405000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 410000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 415000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 420000 м. У супаду з іншымі змаганнямі ёні змагаліся ў беге на 42500